

**VYRIAUSYBINIŲ RYŠIŲ CENTRO
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SAUGUMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL VALSTYBĖS INSTITUCIJŲ RYŠIO TINKLO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

2010 m. gruodžio 30 d. Nr. 1-43
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 8 d. nutarimu Nr. 972 „Dėl valstybinių institucijų ryšių tobulinimo“ (Žin., 1997, Nr. 84-2109):

1. T v i r t i n u Valstybės institucijų ryšio tinklo nuostatus (pridedama).
2. N u r o d a u Informacinių technologijų skyriui įsakymą paskelbti Vyriausybinių ryšių centro prie Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento interneto tinklapyje.
3. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę Komutacinių įrenginių skyriaus viršininkui Almantui Burauskui.

Direktorius

Vytas Gaidelis

Parengė

Almantas Burauskas
2010-12-30

VALSTYBĖS INSTITUCIJŲ RYŠIO TINKLO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės institucijų ryšio tinklo nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato Valstybės institucijų ryšių tinklo (toliau – VIRT) valdytoją, paskirtį, funkcijas, tvarkytojus, paslaugų teikimo tvarką, srauto duomenų tvarkymo ir saugos užtikrinimo principus.

2. Nuostatuose vartojamos sąvokos:

VIRT valdytojas – Vyriausybinių ryšių centras prie Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento (toliau – VRC);

VIRT tvarkytojas – VRC direktoriaus įsakymu paskirtas struktūrinis VRC padalinys arba organizacinis darinys, atliekantis VIRT administravimą, techninę priežiūrą, modernizavimą, plėtrą, kitus veiksmus, susijusius su VIRT tvarkymu, bei įgyvendinantis VIRT srauto duomenų saugos politiką;

Srauto duomenys – perduodami ir/ar saugomi duomenys, nurodantys VIRT perduoto pranešimo maršrutą, trukmę, laiką ar apimtį, naudojamą protokolą, siuntėjo ar gavėjo galinio įrenginio vietą ir/arba asmens duomenis, tinklą, kuriame pranešimas atsirado ar pasibaigė, ryšio pradžios bei pabaigos laiką ir trukmę, duomenų perdavimo formatą, bei perduotų pranešimų apskaitos duomenys.

VIRT naudotojas (arba naudotojas) – valstybės ir savivaldybių institucijos, valstybės įstaigos ir Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčioms įmonės ir kitos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme nurodytos valstybės įmonės, sudariusios sutartį dėl VIRT paslaugų naudojimo su VIRT valdytoju;

Kitos Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, nustatytas Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme (Žin., 2008, Nr. 137-5383).

3. VIRT valdytojas prekių ir paslaugų VIRT reikmėms pirkimus organizuoja vadovaudamasis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (Žin., 2011, Nr. 2-36) nuostatomis.

4. VIRT valdytojas neteikia viešų elektroninių ryšių paslaugų ir nedalyvauja perkančiųjų organizacijų organizuojamuose viešuosiuose pirkimuose.

II. VIRT PASKIRTIS

5. VIRT paskirtis yra:

5.1. nepertraukiamai teikti VIRT naudotojams kokybiškas neviešas elektroninių ryšių paslaugas;

5.2. sudaryti sąlygas VIRT naudotojams saugiai ir efektyviai keisti informacija institucijos viduje, tarp institucijos struktūrinių padalinių, su kitomis institucijomis ir kitais asmenimis;

5.3. sudaryti sąlygas VIRT naudotojams efektyviai naudoti valstybės biudžeto lėšas;

5.4. sudaryti sąlygas atitinkamus leidimus turintiems VIRT naudotojams prisijungti prie NATO CORE NETWORK ir FRTD tinklą.

III. VIRT FUNKCIJOS

6. VIRT funkcijos yra:

6.1. sudaryti sąlygas VIRT naudotojams saugiai keisti informacija elektroninių ryšių tinklais institucijos viduje, tarp institucijos struktūrinių padalinių, su kitomis institucijomis ir kitais asmenimis;

- 6.2. teikti VIRT naudotojams patikimo fiksuoto, judriojo GSM, IP ryšio paslaugas;
- 6.3. organizuoti ir vykdyti prekių ir paslaugų, reikalingų VIRT poreikiams patenkinti, pirkimus vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (Žin., 1996, Nr. 84-2000; 2006, Nr. 4-102; 2009, Nr. 93-3986; 2011, Nr. 2-36) nuostatomis, siekti, kad VIRT poreikiams patenkinti reikalingos prekės ir paslaugos būtų įsigytos mažiausiomis įmanomomis kainomis, kontroliuoti įsigyjamų prekių ir paslaugų kokybę;
- 6.4. paskirstyti VIRT naudotojams centralizuotai įsigytų aparatūrinės ir/ar programinės įrangos, duomenų perdavimo, elektroninių ryšių paslaugų išteklius (toliau – VIRT ištekliai), atsižvelgiant į VIRT naudotojų poreikius ir reikalavimus;
- 6.5. gauti iš viešų elektroninių ryšių paslaugų tiekėjų ataskaitas ir sąskaitas už jų suteiktas paslaugas;
- 6.6. parengti ir pateikti VIRT naudotojams sąskaitas už faktiškai sunaudotus ir/ar panaudojamus VIRT išteklius;
- 6.7. administruoti fiksuoto ir negeografinio telefono ryšio numerius, skirtus veiklos, susijusios su valstybės ir jos institucijų funkcijų vykdymu;
- 6.8. administruoti VIRT teikiamas paslaugas.

IV. VIRT VALDYTOJAS IR TVARKYTOJAI

7. VIRT valdytojas yra Vyriausybinių ryšių centras prie Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento.
8. VIRT valdytojas:
 - 8.1. tvirtina VIRT nuostatus, VIRT administravimo taisykles, VIRT srauto saugos nuostatus, kitus VIRT veiklą reglamentuojančius dokumentus;
 - 8.2. tvirtina VIRT naudotojų sąrašą;
 - 8.3. skirsto VIRT naudotojams VRC valdomus ir veiklai, susijusiai su valstybės ir jos institucijų funkcijų vykdymu, skirtus telefono ryšio numerius;
 - 8.4. sudaro sutartis su VIRT naudotojais;
 - 8.5. sudaro sutartis su VIRT reikėms būtinų prekių ir/ar paslaugų tiekėjais;
 - 8.6. rengia ir tvirtina VIRT plėtros strateginius planus;
 - 8.7. tvirtina VIRT plėtros techninius ir investicinius projektus;
 - 8.8. nustato VIRT duomenų saugos reikalavimus, kontroliuoja jų vykdymą;
 - 8.9. paskiria VIRT tvarkytojus, teikia jiems pavedimus, kontroliuoja jų veiklą;
 - 8.10. užtikrina, kad VIRT būtų tvarkomas ir administruojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, juos įgyvendinančias teisės aktais, VRC direktoriaus įsakymais, šiais Nuostatais bei kitais teisės aktais;
 - 8.11. teisės aktų nustatyta tvarka teikia paklausėjams informaciją apie VIRT paslaugas, VIRT naudotojus, VIRT naudojimo sąlygas.
9. VIRT tvarkytojai:
 - 9.1. VIRT programinės įrangos ir komutacinių įrenginių tvarkytojas – VRC Komutacinių įrenginių skyrius (toliau – KĮS). KĮS, naudodamasis turimais techniniais, žmogiškaisiais, finansiniais ištekliais:
 - 9.1.1. užtikrina nepertraukiamą VIRT paslaugų teikimą;
 - 9.1.2. priima ir registruoja VIRT naudotojų pranešimus dėl VIRT funkcionalumo sutrikimų ir/arba VIRT galinių įrenginių gedimų;
 - 9.1.3. konsultuoja VIRT naudotojus klausimais, susijusiais su VIRT funkcionalumu ir/ar paslaugomis, pagal galimybes atsižvelgia į iš VIRT naudotojų gautus pasiūlymus, operatyviai reaguoja į nusiskundimus;
 - 9.1.4. nustatyta tvarka teikia paklausėjams informaciją apie VIRT numeraciją, naudojimo sąlygas, pokalbių tarifus;
 - 9.1.5. parengia ataskaitas ir sąskaitas už VIRT naudotojų faktiškai sunaudotus ir/ar panaudojamus VIRT išteklius;
 - 9.1.6. teikia VIRT naudotojams išaiškinimus dėl sąskaitose pateiktų duomenų;

9.1.7. vadovaudamasis patvirtintais strateginiais veiklos planais rengia VIRT plėtros techninius ir investicinius projektus bei pirkimų planus;

9.1.8. rengia sutartis su VIRT naudotojais;

9.1.9. administruoja VRC valdomus veiklai, susijusiai su valstybės ir jos institucijų funkcijų vykdymu skirtus, telefono ryšio numerius;

9.1.10. teikia VRC direktoriui pasiūlymus dėl VIRT plėtros, VIRT paslaugų, VIRT saugos politikos nuostatų, administruojamų telefono ryšio numerių panaudojimo tobulinimo;

9.1.11. teikia VRC direktoriui pasiūlymus dėl VIRT nuostatų, administravimo taisyklių, saugos nuostatų kitų VIRT veiklą reglamentuojančių teisės aktų papildymo ir/ar pakeitimo;

9.1.12. vykdo kitus VRC direktoriaus pavedimus, susijusius su VIRT administravimu ir tvarkymu.

9.2. VIRT fizinių jungiamųjų varinių ir šviesolaidinių linijų infrastruktūros tvarkytojas – VRC Linijinis abonentinis skyrius (toliau – LAS). LAS, naudodamasis turimais techniniais, žmogiškaisiais, finansiniais ištekliais;

9.2.1. projektuoja, montuoja, aptarnauja VIRT fizines varines ir šviesolaidines jungiamąsias linijas;

9.2.2. jungia prie sumontuotų fizinių linijų VIRT funkcinius elementus;

9.2.3. atsako už nepriekaištingą atliktų darbų bei sunaudotų medžiagų kokybę;

9.2.4. operatyviai šalina fizinių jungiamųjų linijų gedimus;

9.2.5. vykdo kitus VRC direktoriaus pavedimus, susijusius su VIRT tvarkymu.

V. VIRT PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKA

10. Valstybės ir savivaldybių institucijos, valstybės įstaigos ir Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčios įmonės ir kitos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme nurodytos valstybės įmonės įgyja teisę naudotis VIRT paslaugomis tik po to, kai sudaro su VIRT valdytoju sutartį dėl VIRT paslaugų teikimo (toliau – sutartis).

11. Sutartyje (be kitų nuostatų) privalo būti nurodyta:

11.1. VIRT valdytojo įsipareigojimus aprašančioje dalyje (arba sutarties prieduose):

11.1.1. VIRT naudotojui teikiamų paslaugų sąrašas, paslaugų teikimo tvarka ir sąlygos;

11.1.2. VIRT naudotojui teikiamų paslaugų tarifai;

11.1.3. VIRT naudotojui skirto telefono ryšio numerių intervalas (arba sąrašas);

11.1.4. ataskaitų ir sąskaitų už VIRT naudotojui suteiktas paslaugas ir/ar panaudotus išteklius formatas, pateikimo tvarka, pateikimo būdai, pateiktų ataskaitų ir sąskaitų išaiškinimo tvarka ir būdai;

11.1.5. VIRT naudotojo prijungimo į tinklą techninis/technologinis aprašymas ir tam tikslui naudotojui perduotos įrangos sąrašas, jei naudotojas į VIRT prijungiamas VIRT valdytojo techninėmis priemonėmis;

11.1.6. VIRT teikiamų paslaugų sutrikimų šalinimo ir VIRT naudotojui perduotų techninių priemonių gedimų šalinimo terminai;

11.1.7. kitos VIRT valdytojo įsipareigojimus nustatančios sąlygos.

11.2. VIRT naudotojo įsipareigojimus aprašančioje dalyje (arba sutarties prieduose):

11.2.1. įsipareigojimas sutartyje nustatyta tvarka apmokėti VIRT valdytojui už per ataskaitinį laikotarpį suteiktas VIRT paslaugas ir/ar panaudotus išteklius;

11.2.2. įsipareigojimas tinkamai valdyti ir naudoti iš VIRT valdytojo gautas prisijungimui į VIRT būtinas technines priemones, jei VIRT valdytojas naudotojui tokias perdavė;

11.2.3. įsipareigojimas įsigyti prijungimui į VIRT reikalingas technines priemones, jei prijungimas vykdomas VIRT naudotojo techninėmis priemonėmis, kurių techninė specifikacija ir kiekiai iš anksto buvo suderinti su VIRT valdytoju, ir jas įdiegti;

11.2.4. kiti VIRT naudotojo įsipareigojimai.

11.3. Kitose dalyse:

11.3.1. Sutarties sudarymo vieta, data, galiojimo trukmė;

11.3.2. kiti Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse ir kituose norminiuose teisės aktuose nustatyti privalomieji sutarčių atributai ir sutarties šalių rekvizitai;

11.3.3. Mokėjimo sąlygos ir terminai, baudos už sutartinių įsipareigojimų nevykdymą, šalių teisių gynimo būdai, sutarties nutraukimo sąlygos;

11.3.4. Kitos sutarties šalių manymu būtinos sąlygos.

VI. VIRT SRAUTO DUOMENŲ SAUGOS UŽTIKRINIMO PRINCIPAI

12. VIRT srauto duomenų sauga užtikrinama vadovaujantis:

12.1. Bendraisiais elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemose reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 952 (Žin., 1997, Nr. 83-2075; 2007, Nr. 49-1891).

12.2. Lietuvos Respublikos standartu LST ISO/IEC 17799:2006 „Informacijos technologija. Praktiniai informacijos saugumo valdymo aspektai“.

VII. FINANSAVIMAS

13. Lėšos, reikalingos VIRT administruoti, modernizuoti, vystyti ir/ar jo funkcinėms struktūrinėms dalims tvarkyti, teisės aktų nustatyta tvarka skiriamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto įstatyme nustatytų VRC skirtų asignavimų, kitų teisės aktuose numatytų finansavimo šaltinių.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Asmenys, pažeidę šiuos Nuostatus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

15. Šiuos Nuostatus įsakymu gali keisti VRC direktorius.